

Redactor responsabil :
IUSTIN ARDELEAN.

Abonamentele se fac,
plătindu-se naște în
Oradea-Mare.

Ese în fiecare Duminică.

PREȚUL :

Pe $\frac{1}{4}$ de an 1 fl. 50 cr.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 8 fl. — cr.
Pe un an 6 fl. — cr.

Pentru România și
străinătate, un an 20 fr.

LA PAȘȚI.

— 1898. —

Vedul'ați, cum natura
În lacrimi e scăldată ? ...
Cutremur mă cuprinde
Vedând, cum dintr'odată
Întunecă-se lumea ! ...

Golgotha 'n amurțire ;
Al Domnului Iubit
Stă mort, fără simțire,
Pe cruce pironit ...
Salva-se lumea 'ntreagă ! ...

Maria, Maica Sfântă,
Strivită de durere,
La podul crucei sfinte
În jalnică tăcere
Suspinele-și inneacă ! ...

Și Iuda, trădătorul,
Luatu-și-a resplată,
Curmatu-și-a prin fune
Viața-i desperată ...
Scăpa-se de muștrare ! ...

Dar nouă Ierusalimul
Din nou s'a luminat ;
Apare mândrul sôre :
Christos a înviat ! ...

Vult.

Ceteruța.

— Schiță, de pe câmpul farmecelor. —

Cine are gust și poftă se știe cum e necuratul, se poftescă a merge în satul Hohereni și acolo i-l va afla în persoana fermecătoarei Ceteruța.

Celui ce a vădut pentru prima dată pe Ceteruța, i-s-a adunat părul măciucă în vârful capului și cu amândouă mâinile și-a făcut o mie și una de cruci, dîcînd: Dómne nu ne duce în ispită! — Scurt: Ceteruța e făcută după chipul și asemănarea lui Batăl-Crucea. E îmbrăcată altcum în piele de om și preste aceea cu o șubeică neagră, așa, încât numai ciocul și ochii i-se vîd, și aceasta ca se pótă trăi printre botezați ca și alți nebotezați. Cu alte cuvinte e deavol vădut. Și diavoli cei îmbrăcați ca omenii sunt mai diavoli decît diavoli lui Lucifer.

De și despre trecutul ei plin de amor, mulți ómeni cu greață i-și aduc aminte, totuși ea chiar și astăzi merge din când în când la biserică, face cruci de câte-un metru patrat, face sărăcuste și ar plăti și s. Paști, deacă s'ar învoiceialți pășteri din sat. Cu tóte acestea, ea e vestită de cea mai mare fermecătoare din jurul satului Hohereni.

Cine dă de vre-o pagubă, ori de alte rele; cine vrea se fie birău ori notariș, ori cine voia se dobîndească atari procese, îndată alerga cerînd ajutor dela boscónenele ei.

De tóte a fost și e vestită Ceteruța hoherenilor, dar mai vestită e, că știe al dracului vrăji de dragoste.

Ea prin farmecele ei leagă pe tineri mai îndrăcit decît popii lui Wekerle.

Ca și alți botezați avea și ea câte-un dujman, cari cercau se o păcălescă.

În urmă și-a dat de om. Și acel om era Gregore Dutcă, beiv gr. renegat, membru onorariu și privilegiat al crișmariei Părparița dela hotelul „Csárdás kalap“ din H.

Într'o serbatóre, acest Dutcă eși pe drumul din jos de sat, ca se întimpine pe străinii ce ar intra în sat.

Abia eșise din sat și numai ce se și întalni cu un om ce ducea ceva greu în spate.

— Unde, unde pretine? — îl întrebă Dutcă.

— Necasul m'a adus până la satul d-vóstră.

— Nu cumva cauți pe dumnea ei pe Ceteruța?

— Ai ghicit!

— Cred că ai dat de atare primejdie ori e vorba de dragoste?

— Apoi vorbă se fie și aci se rămăe, cam de dragoste e vorba. O fetișóra dela noi ca un inger picat din ceriú s'a îndrăgit de un fecior că nu o mai află starea — și mișelul nici nu visează; de aceea m'a trimis cu bună plată la Ceteruța, dór îi va putea lega de olaltă.

— Deacă vrei se folosești în drumul ce ai plecat, apoi vino cu mine și las se merg eu cu capul meu la ea se o rog, că și așa mi-e soră bună, și de nu vei folosi n'am mai bun ca grumazi.

Ajunși la casa lui Dutcă, acesta primi dela străin merindea menită pentru Ceteruța: vre-o două ploște cu vin vechiu, vinarsuri de prune și drojdii, găină neagră pentru farmece și găină friptă și alte multe de tóte pentru Ceteruța ca se lucre omeneste. Cu desagi astfel pregătiți, Dutcă eși din casă.

Preste câtăva vreme Dutcă se rentórsă aducînd o ploscă cu vin bosconit, pe carea predându-o străinului, îi spuse, că din acela numai tinerii au se bea.

Re'ntors acasă Dutcă cu isprava în desagi, află pe flăcăul din poveste la părinții fetei cu necasul, așteptând împreună cu gurile căscate ca se li-se pună cina, apoi se tragă un chef. Mama fetei era p'aci se și sară din piele, că trimisul ei a umblat bine și că a ajuns la timpul seu.

Când veselia era aprópe la culme, pe biata fată o ajunsă o amețală, cât de abia o transportară în altă casă.

Nu mult după aceea ajunsă și pe june aceiași amețală. Acesta a fost transportat în șură și de acolo în ziua următoare acasă la părinți.

Vreo 2—3 zile tinerii au stat ametiți și alte vre-o 2 zile au stat legați, căci nebuniseră.

Mișelul de Dutcă adeca, ținu merindea pentru sine; iar în loc de vin bosconit de maica Ceteruța, puse în ploscă pe vin sămînță de mătregună sdrobotită și alte medicamente curățitóre de sănătate. Astfel în loc de a-și ajunge scopul, s'au stricat mai rău decît ciorecii cercurarilor . . . .

Din cauza aceasta părinții fetei jurară în gîndul lor rěsbunare contra fermecătoarei Ceteruța, ceea ce a și urmat.

În una din sările unui Crăciun, la casa Ceteruței era mare tãmbălău. Ea adecă invitase la acel tãmbălău pe deréul Zarva, pe „Dr.“ Cocostârc, pe „dama“ Părparița, pe mnișórele Pupăză împreună cu pișbirăul Vatrariu, necoptul Ceteruței.

— De unde ai d-ta mătușă vinul acesta vechiu, cu aramă așa plăcută?

— Un om de omenie din Turbați mi-a trimis vre-o 3—4 litre, par-că a știut că o se am lipsă de vin bun.

În ziua următoare Ceteruța împeună cu toți óspeții sei ș'au schimbat uitătura; ba începură a lătra și a urla ca câinii cei turbați. Deréul Zarva lătrând a luat'o la sănătosa și nu s'a oprit până la frateseu, pe care în loc de al săruta după obiceiul botezaților, l-a apucat cu dinții de plit, așa de puternic, încât nevasta abia cu mare necas i-a scos plitul din dinții lui Zarva.

Dutcă și-a ajuns scopul, căci femeia păcălită de Dutcă și-a rěsbunat contra Ceteruței, punînd în vinul ce i-la trimis, creeri de căne turbat, din care pricină toți căți au gustat din acel vin la tãmbălăul Ceteruței au turbat și au se turbeză și cei muscați, de nu' și vor da pe leac.

Garrulus.

La prima vizită.

— Domnule Mărunțel, ce crezi, ar fi un lucru necuviincios din partea noastră să te invităm pe ați la prânz? . . .
— A, domnișore, pardon mă rog, — *din contră!* . . .

UN TOAST.

— Dedicat pârpaletor. —

Să-mi dai voe, Împănate Vulture, ca să pun undița cuvântului și ca un drept credincios goșporodent să-ți spun o vorobă, numai ca mai târziu să nu avem vorbă.

După cum bine vezi, deacă-i ceti scrisoarea dela sfârșit începând, ea e datată din *Reșinari* și e natural, ba e naturalissimus, că despre *Reșinari* să-ți scriu și nu despre *Londra* sau *Poplaca*, despre *Bismarck* sau *Dr Rudow*.

Pe la *Orđina* mneavostră, nu știu de să fac buruienile, în istoria dobitocelor și a mărhăilor așa poreclite *cofărite*, dar aceea ce știu e și sigur și sigure, că în satele mai măricele, care cobesc a orașe, cum e — zum *Bleistift* — și *Reșinariul*, cresc și să sporesc, știi, ca copiii la omul sărac.

Într'un — hai să-i dicem orașel, cum e și *Reșinariul*, ómenii nu sunt nici proști, nici înțelepți, nici sburdalnici, nici modești, nici serioși, nici flusturatici, ci numai *curioși* apoi *flecari*, și mai apoi — *fără respect* sau *rěspău*, cum'i s'ar dice mai pe domnie. Ah înălțate împărate *Traiane*, ce-ai stat a mai aduce din Italia! Ah *Decebale*, cu cine te-ai mai încusrit! Ah *Aureliane*, pe cine-ai mai lăsat aici!

Îndată ce cineva își pune piciorul în *Reșinari*, ca la un semn dat, odată și încep vorbele și să pornesc,

Cam departe de gaură.

Pisica hotări odată, să înșale șórecii ca se-i prinđă și să-i mânânce. Așa odată, când eșiră toți la ușa găurei, pisica îi rugă, ca se vină pe la ea să-i cinstească și să-i ospeteze. Șórecii însă nici nu voia să audă de un lucru ca acesta. Veđend pisica că nu-i póte înșala în chipul acesta le spuse, că deacă vor eși din gaura lor și vor intra într'alta făcută alături, le va da grâu de mâncat tótă iarna.

— De . . . jupâneasă, — dișe cel mai bėtrân șórec, — plata ce ne dai e *fórtē bună*, dar ști, e *cam departe de gaură*.

O întrebare.

Óre pentru ce e supėrată Spania pe America?

Causa supėrării e, că americanii vroiesc a-și aprinde o — *Cubă*.

În șóolă.

Dascălul: Mě, *Fundoispart*, spune-mi cum se numește animalul, care ne dă cea mai bună carne?

Baiatul: . . . *Măcelarul*.

știi, ca rischitóra la muierea cea slabă. „Cine-i?“ „Deunde-i?“ „Însuratu-i?“ „Vėduvu-i?“ „Ce umblă, ce caută?“ „Bogatu-i?“ „Căt stă?“ „Și la cine stă?“ O dróe de întrebări, care de care mai dihai.

Mai lunile trecute, într'o di, nu știu fost-a *Lunea* sau *Miercurea*, destul atáta c'a fost în diua de *Joiá verde*, când în etagiul de sus al capului luaí hotărírea ca să dau o masă. Aveam din întâmplare o clae de bani de argint suflați cu nickel, pe cari, e o enigmă și pentru mine, cum i-am putut aduna atáția grămadă. Ca nu cumva să-i cheltuesc, luaí hotărírea cu benchetu din vorbă. La órele șepte, pecând să îngána nóptea cu diua, iată, märe, că-mi sosesc și invitații: domni de sex urit și dame de sex frumos, apoi domnișóre adecă *roze*, unele mai *domestice* altele mai *sėlbatece*. După cină, cum, cum nu, destul că mă lovise somnul; întrė noi fie diș, erau urmele ospėtului din haialaltă nópte. Ca să alung somnul, mă sculai și-mi transportai trupul înspre pat. Birtașul, ca el așa, mă rugă să nu fiu așa de necioplit și să stau păn' vor face începutul cei invitați. Îl ascultaiu de astădată, cu gândul rezervat, că veniva vremea, când să mă asculte și el pe mine, id est: *sė-mi creditexe*.

Fiindcă aveam de a face cu *flecari* de tótă categoria și fiindcă eram, sum și voiu fi român, porodiță dela sud, prin urmare guraliv, mă sculai, tușii odată drept întroducere și țtnu-i următorul *logos*, adecă *toast-formă*, sau mai bine diș *speech* — pe românește:

Dómnelor și Domnilor! (o voce: „Și Domnișórelor“). Și *Domnișórelor*, eu vin dela *Pesta*.

Acolo î-mi am locuința în ulița Mămăligii nesărate nr. 1111/a. etagiul IV odaia 11.

Trăesc și mă susțin din venitele cam mici ale unei moșióre.

De mestesug sum *scriitor*, pe românește ȃis, stricător de hârtie.

Numele meu e *Tóder D.* nu *Tóder de D.* așadară *Tóder D.*

Am venit la Reșinari, ca să sfîrșesc niște nuvele. care nu au de a face nici în clin nici în mănecă cu reșinării.

Tatăl meu a fost econom, mama deasemenea, dar amândoi au murit.

Eu am o mătușă, care e măritată în Dobrogea, comuna Surduluc, plasa Urechelnița, județul Surzila.

De familie sum holteiu și n'am nici un gând de a ajunge vremea ca să ȃie *vai de noi*, pân' ce pot ȃie *vai de mine*. Prin urmare: Abzug măritiș!

Nu's nici serios, nici prea glumeț, nu danțez bucuros. Orator nu's, în lotărie n'am pus niciodată și nici la losuri nu mă bag. Cărți nu joc.

La croitor mai sum dator cu 20 fl., adecă róta ultimă. La sfârșitul lunei îi voi plăti. Birtășului am să-i plătesc datoria de 49 fl. v. a.

Fumez mult, dar băgău nu țin.

Politică, când sum ca acum în Reșinar, nu fac și nu mă țin de nici o partidă.

De ras mă rad singur, cu briciul altuia și anume de două ori pe săptămână. De tuns mă tund tot la o săptămână de săptămână.

Iarna pe sub cămașe mai port o cămașe de lână.

Am un rînd de haine negre, un frac lăsat zălog la hotel „*Trei cîbrî*“ precum și rufăria necesară.

Eu mă scol la 7 dimineața și mă culc la 11, afară de excepțiuni (acum ași putea adauge, că au întrecut regula).

Tóte acestea, *Dómnelor și Domnilor*, ai, și în legea dlui Nichipercea, și *Domnișórelor*, cum ȃie, le-am spus, ca nu cumva să vi se tocească simțul de a chibzui, făuri și născoci.

Aceluia, care ar voi să mai afle ceva, îi spun, că nu's nici lup, nici urs, mă póte afla la locuință. Prietenie și cunoștințe nouă însă nu-mi place să leg“.

*

Unii 'mi-au caracterizat toastul *comic și amuzant*, alții l'au găsit de *impertinent*. Însă *Neaga* de urăchie nui-a lăsat și areapa Sataniî totuși i-a atins, căci două ȃile după aceea n'a mai fost altă vorbă în sat, decăt despre umilit iscălitul.

Reșinari, 1898.

Șoimuleț.

Afurisăniile jupânului Schmerzenherz.

— Hu, și fache folgeru jocherie cu lemnole sob care thu oscuns di ploie!

— Vieța fericitei thale chesetoriî se semene ca oû cu oû cu aluî Herr profesor Prodan-leben din Blasendorf! — Schwamm d'rüber, aber... pariser!

— Sócra tho se arangeze aniversarea fericitei thale cununiî în Hotel „Univers“ din Blasendorf așa de fain, inchit cei mai bon prieten nensorat a tho se grabeasche a se face comnațiile tho!

— Iehovah se longească, nu zilele tho, fără — orechile tho!

— Se postește thu, nu cu pește în gura, fără cu os de pește în gât!

— Se invita pi thine chinele mneo pe întia zi di Paștî la prunz cu el!

— Se munca thu la Paștî din ouele loi Bánffy, cari — natürlich — se fie roșu accorat ca singele!

— Se ombla thu pi strada în capele cu Cylinderhut aloî Herr von Dr Voniga!

— Se poftească sócra tho la thine serbatori fericite!

În șoólă.

Dascălul: Ce crede-ți, cum a mâncat Adam mărul căpătat de la Eva?

Un elev: Cu cójă cu tot.

Știri teribile.

Duchovnic — model. Tótă lumea era în firma convingere, că purecele nici când nu tușește, capra nu perorează, brósca nu duelează, ȃnțarul nu luptă 'n

Circus și omida nu galopează. Așa era chiar și cu „viteazul“ duhovnic: Iosa Radniantiu din S. Andraș, pe carele ómenii i-l țineaă cu mult mai prostuț decât ce prospiciează. Dar ce să veđi: cu generala desghiețare a naturei, iată că s'aă desghiețat și creerii acesteı figurı darwinice. Videm adecă în n-rul de la 10 aprile st. n. a fóiei «Biserica și Șcôla» o scrisóre a numituluı cărlonț, în care el (adicătilea cărlonțu) condamnă modul cum se administrează la noi *fondul preoțesc*, acasă o corporațiune cinstită, ma merge așa de departe încât amenință cu Baron Bată-'l Crucea, cu Bánffy-leben și cu fidelul seu protomameluc *Wlassicı*. — Pfu! Astruca-te-ar balastrucii vopă cu crucea 'n — spate, că mare „hangos“ te mai făcuși dintr'odată. Óre nu te-ai visat cumva cu Pituk Béla? . . . „Sfințenia“ ta mai cuteđi a-ți băga botul în *fondul preoțesc*, la care d-ta în tótă vieața d-tale *n'ăi contribuit cu un creițar rugini?* D-ta, „zėlosul“ duhovnic românesc, care n'ăi dat în tótă vieața d-tale nici măcar creițarul orbului spre vr'un scop filantropic, orı național? D-ta, care ești „vecinic restanțier“ și la Administrațiunile foilor românești, cari — din nenorocire — basându-se pe „cinstea“ d-tale, sunt așa de „naive“ să-ți trimită fóia a conto? Pfu! Teufel! . . .

Ne mirăm, cum de păr. Hamșea mai dă atențiune unor fleacurı radneanțesti, publicându-le în organul oficios al bisericeı nóstre?

Ne mirăm, cum de părintele protopop *Puticiu* din Timișóra, care are fericirea de a-'l avea pe acest *guraliv* de subalternul seú, nu-'l dă pe mâna d-nuluı Bre-dicean ca se-'l trimită la Ciclova? . . .

Ei bine, cinstite părinte Cărlonț, d-ta poți merge și la înaltul Milistrom, dar i-ți recomandăm, că să nu mergi la *Wlassicı*, fără la *Perzel*, căci acesta este supremul poruncitor preste menageria de stat, *din care de presinte lipsește un exemplar chiar de calapodul d-tale*. — Succes bun!

* «*Despre spiritism*». Tot în «Biserica și Șcôla» videm un «studiu» epocal de Dr *Voniga*, «luminatul» *bard* național. D-nul *Voniga* face minuni, lucră *cu spiritus*; d-nul *Voniga* se pregătește de nemurire; d-nul *Voniga* documentează, că el e un filosof născut mort; d-nul *Voniga* ađi-măne o-se facă de rușine chiar și pre Iancovicı; d-nul *Voniga* nu e om ca ómenii, fără ceva mai mult: *om cu patru contig-nății*; d-nul *Voniga* are atăta *spiritus*, că e în stare a se face când cal, când scrofă, când (în cele mai multe casurı) — măgar. El știe cum simțesc și cum judecă chiar și selbatecii, că dóră nu aieva a fost misionar în Giula. El cunoște iarba fiarėlor, efectul cicórei prăjite și tóte unсорurile de dragoste. Cu un cuvėnt: d-nul *Voniga* poșede atăta *spiritus*, că după mórte sigur are să fie un *strigoiu național*! . . .

TELEGRAME.

Ierusalim, *Dumineca florilor, la a. 33 d. Ch.* *Isus a intrat în oraș călare pe un mând de asină. A fost întimpinat de mii și mii de ómenii. Autoritățile i-l ved cu ochi rėi. Ómenii lui Pilat i-l huiduiesc, dar cea mai mare parte al ómenilor cinstiți i-l admiră, ținėndul de adevėrat fiul lui Dumneđeu. Și indevėr, când i-l veđi, parcă i-ți cresc puterile și ți se nobilitează sufletul. Un om frumos, plăcut, cu vorba dulce și sonoră. Cu puterea cuvėntuluı te încātușează momentan. Ómenii îi aleargă înainte cu florı și vlăstări verđi. E o adevėrată vedenie.*

Groiswardeln, *Dumineca florilor, la a. 1898. d. Ch.* *Goldiș, vicarul, recte Goldstein Számi a părăsit pe un moment Iudapișta și a venit la Orade, unde a intrat călare pe protopopul Moga din Răbăganı (mând de țigană). A fost întimpinat de — nimenea. Autoritățile i-l ved cu ochi bunı. Ómenii lui Bánffy i-l preamăresc, dar cea mai mare parte a ómenilor cinstiți i-l desprețuiesc, ținėndu-'l de adevėrat tată al draculuı. Și indevėr, când i-l veđi, parcă i-ți slăbesc puterile și ți se pocește sufletul. Un om urăt, antipatic, cu vorba scărțitóre. Cu un singur cuvėnt te păfugă momentan. Romăniı i-ar alerga înainte cu spinı și cu niște prăjine uscate. E o adevėrată arătanie.*

Getsimani, *în Joia mare, la a. 33 d. Ch.* *În urma trădărei miserabiluluı apostol Iuda, ađi a fost prins Christos de cătră ostașiı ȳidovilor și răpit cu forța din sinul apostolilor seı fideli. Verosimil va fi dat în judecată. În urma faptei sale, vėndėtorul Iuda umblă ca un nebun, fugind pe stradele Ierusalimuluı.*

Groiswardeln, *în Joia mare, la a. 1898 d. Ch.* *În urma recomandărei credinciosuluı mameluc Roxin la Tisza Pișta, ađi a fost felicitat Goldstein Számi de cătră agenții lui Bánffy de serbători și dus cu triumf din sinul „miserabililor seı valachı“ (ipsissima verba). Verosimil, va fi decorat. În urma faptei sale, recomandătorul Roxin umblă îngămfat și umflat de bóla grandomaniei pe stradele Micherechiuluı.*

Ierusalim, *în Vinerea mare, la a. 33 d. Ch.* *Blândul Isus a fost ađi rėstignit pe cruce în vėrful collinei ce se numește Golgotha din apropierea Ierusalimuluı. Iuda trădătorul s'a spėndurat.*

Groiswardeln, *în Vinerea mare, la a. 1898 d. Ch.* *Bolândul Goldstein Számi s'a veselit ađi în vila lui proprie de pe vėrful collinei ce se numește Rontău din apropierea Orăđii-marı. Roxin, recomandătorul, ce mai așteaptă? . . .*

Ierusalim, *în Dumineca Paștilor, la a. 33 d. Ch.* *Christos a înviat trupește, luminând mințile și încaldind inimile.*

Groiswardeln, *în Dumineca Paștilor, la a. 1898 d. Ch.* *Goldstein Számi a murit moralicește, intanecând mințile și inghiețand inimile.*

Partea serioasă.

Numărul dublu, anunțat în n-rul precedent că va eși de sf. Paști, nu va eși decât la 19 aprilie st. v., va să ȳca doī numeri de odată (15 și 16). — Redacțiunea

Istoria Românilor.

Monumentala operă a d-nului A. D. Xenopol «*Istoria Românilor*», care până acuma se vindea cu 30 fl., ađi fiecare Român doritor de a cunoște gloriosul trecut al neamului seū, precum și fazele prin cari a trecut românismul de la trecerea divului nost strămoș Traian preste Dunăre și până la venirea actualului domnitor Carol pe tronul României, o pôte avea **cu prețul bacatel de 6 fl.**

Întreaga operă constă **din 12 cărți voluminoase** și e tipărită pe hârtie fină satinată, cu un tipar foarte îngrijit.

În special sunt minunat istorisite resbóiele Romanilor cu Daciī, resbóiele crunte purtate de Stefan cel Mare și de Michaiū Eroul cu Turciī, Răpirea Bucovinei, Luptele Românilor transilvaneni, etc., etc., cari frumóse istorisirī tóte servesc spre onórea penei celebrului istoric român A. D. Xenopol.

După părerea nóstră n'ar trebui să lipsească aceasta operă monumentală din nici o casă românească. Tot Românul de bine, fie chiar și cel cu cea mai mică dare de mână, ar trebui să aibă aceasta operă ca o sfântă podóbă aī casei sale.

Subsemnata Administrațiune avēnd la deposit câteva corpuri complete din aceasta operă, i-și ține de o sfântă datorință morală a le respândi printre Români, drept ce vine a îndemna respectuos pe toți Româniī spre a-și comanda «*Istoria Românilor*».

E a se comanda de la subsemnata Administrațiune, trimițēndu-se nainte prețul ei de **6 fl. plus 30 cr.** spesele de pachetare și rambursă.

Trimitem opul complet și la un simplu avis prin vr'o cartă postală, dar în acest cas pachetul se va trimite adresatului cu **rambursă postală** (Post-Nachnahme).

Cu deosebită stimă :

Administrațiunea „Vulturului“.
Oradea-Mare (Nagyvárad).

BIBLIOGRAFIE.

„*Enciclopedia Română*“, publicată din însărcinarea „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului român“ de Dr. C. Diaconovich. Fascicolul VII (pag. 568—664), care cuprinde articolele Brandywine Creek—

Călărași este fără îndoială cel mai interesant dintre tóte câte au apărut pân' acum din această mare și valoróasă publicațiune. În acest fascicol se termină litera *B* și se cuprind și vr'o 200 articole cu inițiala *C*. Mai multe sujete de interes special românesc sunt tractate pe larg și cu îngrijire deosebită, s. e. în materie geografică: Brașov (A. Bârsean), cu 2 ilustrațiuni (Bis. Sf. Nicolae și gimn. rom.); Bucovina (Dr. Sbiera) un studiu de mare interes; Bucuresci, cel mai mare articol dintre cele apărute pân' acum, lucrat de mai mulți autori și înzestrat cu planul orașului și 8 ilustr. foarte frumóse (Cal. Victoriei, Bulevardul, Biserici, etc.), Budapesta; Bulgaria (Buzoian); Buzēu cu 5 tablouri (Episcopia, Măn. Banul, Liceul, Șc. primară, Spitalul); Căciulat (Dr. Vuia); Calafat; Călărași, etc. Dintre articolele biografice amintim: Brătianu, Bredicean, Brialmont, Budai, Budiștean, Bumbac, Burada, Bursan, Butean, Buzescu, Caian, etc.; apoi în materie de istorie: Bresle (Floru), Brodnici (Onciul), Bufani (Traila), Bunievați (Trif) și în fine din alte ramuri: Budget (Robin), Bunuri (Filitti), Byron (Străjan), Bórsce cu 2 ilustr. și Bryozoari cu 1 ilustr. (Dr. Leon), Bumbac, Cacao, Cafea, tóte ilustrate, etc.

„Encicl. Rom.“ apare în 30 fasc. de câte 100 pagini cu numeroase ilustrațiuni și harte și se prenumeră la editorul *W. Krafft* în Sibiu, ori prin librării (pentru România deposit gen. la *Storck & Müller, Bucuresci*) cu prețul de fl. 1.— (resp. 2 lei 50 b.) care este a se achita anticipativ pentru cel puțin 10 fasc.

POSTA REDACȚIUNEI.

Cetitorilor nostri. Din cauza sfințelor serbători ale Paștilor, n-rul pr-xim (n-rul 15) al fóiei nóstre va apare numai la 19 aprilie st. v. — Considerând, că și noi suntem creștini pravoslavnicī, on. abonenți ai nostri vor binevoi a ne scusa pentru aceasta *serbătorească* săritură, iar noi îi asigurăm, că în septēmăna cea luminată vom închina des întru sănătatea lor. — Serbători fericite!

X. Noi nu suntem de părerea, că un *aurariū* se pôte fericī mai bine decât un *aramariū*. E adevăr, că a lucra cu aur e mai frumos și mai ușor, decât a lucra cu aramă. Dar cu tóte acestea noi te asigurăm că un *aramariū* cinstit și diligent găsește mai mult aur, decât câtă aramă găsește un *aurariū* leneș și șarlatan. D-ta, ca părinte, ai datorința de a-ți da băiatul la măiestria dorită de el, și nu la care i-ți place d-tale.

«*Garibaldi Ispas*». »Șchița *umoristică* primită, dar nu înțelegem, ce *umor* zărești d-ta într'ēnsa? Noi (afară de subsciere) nu găsim în ea nimic «umoristic».

«*Prima încercare*». Fie ultima.

Bozgan Floris. Una ca o sută: Nu tot omul, care nu vrea să fie magiar și coșutist, se însuflește de gloria nemțească. Ne mirăm, cum de d-ta, un om cu carte, român născut iară nu crescut, acum la bătrânețe te faci ridiculos înaintea lumii? D-ta nu veđi, că și chiar unguiri coșutiști încă rīd de d-ta... Ne place a crede, că până acuma numai ai *glumit* și că de acu nainte vei da pe breazda cea bună. Nu fi d-ta nici român, nici ungar, dar fi pe pace și nu te face de bațjocură, că de pe acuma încep a îmbătrâni și ai lipsă de cinstea ce-ți reclamă perii cei cărunți. Apoi, să fim sinceri: nu crede, că noi Români am avea mare lipsă de d-ta, dar compătimim pe compatrioții nostri magiari, că sunt nevoiți a te ști de al lor... Pentru «*elogiile*» aduse nōuē și fraților «tribuniști» pe o *simplă* *cartă postală*, te rugăm a primī condolințele nóstre! Tristissima *mentis imago!*...

U. D. (I.) Frumos lucru! Să ne fie permis a-ți ȳce, ca să-ți fie rușine!

Am. Rugăm a reclama de la oficiul postal, de aici să espedează toți numerii regulat.

Zali. E veselă, dar trece preste limitele buneii cuviințe și asta e «biha» pentru ce nu se poate publica.

A. B. Mulțumim pentru atențiune. Vom încerca mai târziu.

Cyrus. «Abzug»!

Torridor. Fôrte bună, se va ilustra. Continuă numa!

Baba. «Înteleptul original» este copia prostieș d-tale. Adio!

Antisemitul. De ce să ne supărăm pe advocat pentru că e jidan? Mai cuminte lucru ar fi să ne supărăm pe jidan, pentru că e advocat. Apoi «de!» (vorbă brandenburgiană) nu vești d-ta, că civilizațiunea face progrese colosale? Mai de mult jidanii cei mai mulți făceau «gescheft» cu piele de iepure, iar așii, cei mai mulți sunt advocași și fac «gescheft» cu — piele de om. — De altmintrelea noi nu suntem superați pe jidanii, nu, pentru că ei sunt omeni cuminte, fără suntem superați pe acei Români proști, cari mână apa pe mōra lor și se lasă trași pe sfōră. Dar bine e așa! Lasă să mâncăm noi mălaiul și să ducem friptura jidanului!... «Deșteaptă-te Române din somnul cel de mōrte!»

Contrib. Nicî vorbă, destul de caraghios lucru, că totuși mai sunt unguri, cari prețuiesc mai mult pe Români, decât ce valorează; dar să nu uiți, că și acei unguri sunt membrii comisiunei aruncului de dare.

Abonentul. Cele trimise sunt fôrte abundante în lipsa de spirit. Nu se vor publica.

Bey. Vom alege din ele.

Rebelul. Nu crede, că așa de neted o să meargă lucrurile între Spania și America (Statele unite). Flegmaticului yankee de mult î-l dor dinții după insula Cuba, pe care ar vrea să o știe cu orî ce preț în posesiunea sa. Tot așa Spania, basându-se pe dreptul istoric, e gata a-și pune chiar vieața pentru fecunda și frumoșă insulă Cuba. De aici apoi zarva cea mare. Resultatul încă nu se poate ști; luptele navale sunt fiorose; ambele puteri sunt organizate de minune în ale marinei. Grōznicul rēsboiū o să erumpă cât de curēnd, deōrece stările dintre ambele state sunt atât de acute, încât la acest rēsboiū nicî lipsă n'ar mai fi de oceanul atlantic. Hispaniolii și americanii s'ar omori ei și într'o lingură de apă.

I. D. (C. L.) Spune-î în față că mințește. Noi nicî am fi putut țice, că d-ta ești un «dobitoc numero einz»; Papp Pista din Baiasprie e încă tot în vieață și numa! după mōrtea lui ai putea d-ta concura la acest titlu, iar pană atunci îndestulește-te cu «n-ro zveis».

Dr. Deacă d-ta n'ai alta grijă decât aceea, că ce flecuri apar în «Controla»: te invidiem.

R. R. Ne bucurăm, vedēnd odată și lucruri cu minte de la un om prost. Le vom folosi. — Salutare!

Ursică. Câteva dintre «afurisenii» se publică modificate. «Necrologul» nu se pó e publica. Salutare!

Prețuri moderate.

La bereria lui

Mâncări gustușe.

M a r t i n D o b r á n s z k i

fost „Wittman“

în ARAD, strada Forray.

Promite o atențiune deosebită pentru publicul românesc.

A R A D.

Bere escelentă.

Vinuri bune.

P â n ă l a 30 m a r t i e

poți cumpăra cu 25% ori-ce mai ieftin în prăvălia lui

N Á D O R L. & C O M P.

Oradea-Mare (str. Arborele-Verde).

Cel mai mare magazin de ghete femești și bărbătești. Tōte articolele de modă pentru bărbați.

Cel mai bogat asortiment de pălării.

Prețuri surprinzătoare de ieftine.

Câmeși albe și colorate, gulere, manchette, câmeși de saten, ciorapi, mânuși, cravate, parfumerii, portmonee, bastōne și bumbi,

TELEFON.

TELEFON.

MERSUL TRENURILOR.

Valabil de la 1. octomvre 1897.

Cluj—Oradea-Mare—Budapesta.						Budapesta—Oradea-Mare—Cluj.							
	pleacă	Accel.		Person.		Mixt.		pleacă	Accel.		Person.		Mixt.
		h	m	h	m				h	m	h	m	
Cluj		11	01	5	28	7	—	6	12	—	—	—	—
Huedin		12	20	6	40	8	37	7	54	—	—	—	—
Ciucea		12	52	7	09	9	19	8	32	4	40	—	—
Bucea		—	—	—	—	9	33	8	51	5	13	—	—
Bratea		—	—	—	—	9	50	9	10	5	38	—	—
Vad		1	34	7	47	10	08	9	30	6	13	—	—
Aleşd		†1	48	†7	59	10	25	9	48	6	42	—	—
Teleagd		2	01	8	11	10	12	10	07	7	10	—	—
F. Oşorheiü		—	—	—	—	11	01	10	27	7	38	—	—
Velenţa		2	25	8	32	11	10	10	37	7	51	—	—
Oradea-Mare soseşte		2	30	8	38	11	17	10	44	8	—	—	—
Oradea-Mare pleacă		2	38	8	43	11	32	11	04	2	22	—	—
Bihar-Püspöki		—	—	8	51	11	42	11	15	2	37	—	—
Bors		—	—	—	—	11	50	11	22	2	48	—	—
M.-Keresztes		—	—	—	—	12	03	11	37	3	20	—	—
M.-Peterd		—	—	—	—	12	15	11	50	3	38	—	—
Berettyó-Ujfalu		3	18	9	22	12	29	12	05	4	16	—	—
Sáp		—	—	—	—	12	47	12	28	4	49	—	—
Báránd		—	—	—	—	1	01	12	42	5	15	—	—
P.-Ladány		3	56	10	03	1	34	1	19	5	31	—	—
Szolnok		5	32	11	44	3	35	2	37	—	—	—	—
Nagy-Káta		6	34	12	41	4	15	5	—	—	—	—	—
Budapesta soseşte		7	50	1	50	6	20	7	—	—	—	—	—
Budapesta		9	15	2	15	5	45	8	30	—	—	—	—
Nagy-Káta		10	20	3	25	7	54	10	16	—	—	—	—
Szolnok		11	19	4	23	9	27	11	31	—	—	—	—
P.-Ladány		12	55	5	55	11	53	2	—	5	—	—	—
Báránd		—	—	—	—	12	07	2	12	5	17	—	—
Sáp		—	—	—	—	12	21	2	27	5	38	—	—
Berettyó-Ujfalu		1	33	6	30	12	46	2	47	6	01	—	—
M.-Peterd		—	—	—	—	1	—	3	—	6	21	—	—
M.-Keresztes		—	—	—	—	1	14	3	12	6	37	—	—
Bors		—	—	—	—	1	28	3	25	6	56	—	—
Bihar-Püspöki		—	—	—	—	1	36	3	32	7	08	—	—
Oradea-Mare soseşte		2	11	7	07	1	48	3	42	7	22	—	—
Oradea-Mare pleacă		2	18	7	14	2	06	3	58	1	22	—	—
Velenţa		2	25	—	—	2	30	4	05	1	31	—	—
F.-Oşorheiü		—	—	—	—	2	41	4	16	1	46	—	—
Teleagd		2	50	7	43	3	03	4	38	2	19	—	—
Aleşd		†3	04	†7	56	3	21	4	56	2	50	—	—
Vad		3	26	8	18	3	45	5	20	3	32	—	—
Bratea		—	—	—	—	4	06	5	43	4	08	—	—
Bucea		—	—	8	51	4	27	6	04	4	36	—	—
Ciucea		4	16	9	07	4	58	6	31	5	03	—	—
Huedin		4	52	9	37	5	32	7	16	—	—	—	—
Cluj soseşte		5	55	10	37	6	39	8	33	—	—	—	—

Oradea-Mare—Seghedin.						Seghedin—Oradea-Mare.							
	pleacă	Person.		Mixt.			pleacă	Person.		Mixt.			
		h	m	h	m			h	m	h	m		
Oradea-Mare		10	20	4	25	7	30	3	45	10	25	6	40
Ósi		10	30	4	36	7	44	4	44	11	05	7	57
Less		10	48	4	56	8	06	5	39	11	54	9	38
Cefa		11	03	5	12	8	29	7	—	2	33	4	50
Salonta		11	26	5	37	9	08	7	27	3	05	5	26
Kötegyán		11	46	†5	57	9	37	7	47	3	27	5	56
Sarkad		11	57	6	09	9	51	7	47	3	27	5	56
Giula		12	21	6	34	10	21	†7	56	3	39	6	09
Ciaba		2	10	7	22	4	42	8	23	4	10	6	47
Orosháza		3	10	8	32	5	48	8	42	4	34	7	18
H.-M.-Vásárhely		4	00	9	26	7	—	9	04	5	—	7	51
Seghedin soseşte		4	35	10	20	7	55	9	21	5	19	8	16
Oradea-Mare		9	32	5	30	8	31	9	32	5	30	8	31

Oradea-Mare—Arad.						Arad—Oradea-Mare.							
	pleacă	Person.					pleacă	Person.					
		h	m	h	m			h	m	h	m		
Oradea-Mare		10	20	4	25	7	30	5	10	11	20	9	25
Ósi		10	30	4	36	7	44	5	39	11	49	10	07
Less		10	48	4	56	8	06	6	40	12	54	11	50
Cefa		11	03	5	12	8	29	6	40	12	54	11	50
Salonta		11	26	5	37	9	08	7	27	3	05	5	26
Kötegyán		11	46	†5	57	9	37	7	47	3	27	5	56
Sarkad		11	57	6	09	9	51	7	47	3	27	5	56
Giula		11	57	6	09	9	51	†7	56	3	39	6	09
Ciaba		12	21	6	34	10	21	8	28	4	10	6	17
Curticî		2	23	7	17	4	32	8	42	4	34	7	47
Arad		3	28	8	20	5	38	9	04	5	—	7	51
Oradea-Mare soseşte		3	55	8	47	6	05	9	21	5	19	8	16
Arad		9	32	5	30	8	31	9	32	5	30	8	31

Numeriî ceî groşî înseamnă timpul de la 6 ore seara până la 5 ore 59 de minute dimineaţa. — Numeriî sêm-
naî cu † înseamnă staţiunile, unde trenurile numai condiţionat se opresc.